

โคราช บ้านเรา

ปรีดา ปัญญาจันทร์
เขียนเรื่องและวาดภาพ

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น
โดย

ชื่อ **โคราชบ้านเรา**
เรื่องและภาพ ปรีดา ปัญญาจันทร์

โครงการ สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น
เลขมาตรฐานประจำหนังสือ 978-616-235-184-6

คณะกรรมการอำนวยการ
ทัศน์ัย วงศ์พิเศษกุล
สุรินทร์ เป็งกาสิทธิ์

บรรณาธิการดำเนินงาน
ระพีพรรณ พัฒนาเวช

ออกแบบรูปเล่ม
วชิราวรรณ ทับเสื่อ

พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๕๖
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © ปรีดา ปัญญาจันทร์
และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานบริการและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

จัดพิมพ์โดย บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๓๖ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

okmd
องค์การมหาชน
สำนักงานบริการและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

เจ้าของโครงการ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอ.)
สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๘ Dazzle Zone
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๓ ๔๓๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๔๓๓๒

ส่วนสำนักงาน

๔๔๔/๔ อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๑๗
ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๔ ๕๕๖๓-๖๔
โทรสาร ๐ ๒๒๖๔ ๕๕๖๖
www.tkpark.or.th

คำนำ

ภารกิจสำคัญต่อสังคมประการหนึ่งของ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ คือการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการกระจายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานดังกล่าว

การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เล็งเห็นว่ามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนสนใจการอ่านและเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยนำเรื่องราวภูมิปัญญาสาระท้องถิ่นใกล้ตัวที่สอดคล้องกับวัย การดำรงชีวิต พร้อมกับสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นเนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชนตามช่วงวัย ตั้งแต่ ๐ - ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชุดนี้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกันสร้างสรรค์กับนักวิชาการและนักเขียนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับความรู้ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม และท้องถิ่นตน รวมทั้งก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับในวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่หลากหลายตามบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มุ่งหวังว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกชุดหนึ่งที่จะส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงเป็นหนังสือที่ผู้อ่าน อ่านอย่างมีความสุข สนุกในการอ่าน และก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นตนเองได้อย่างแท้จริง

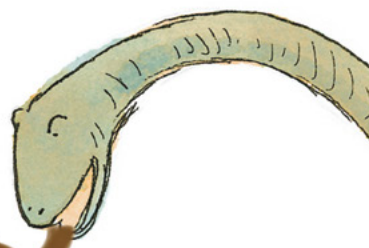
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

โคราซ

บ้านเรา

ปรีดา ปัญญาจันทร์
เขียนเรื่องและวาดภาพ

อีสานบ้านเฮาแต่เก๋าก่อน

เปิดประตูสู่แดนอีสาน

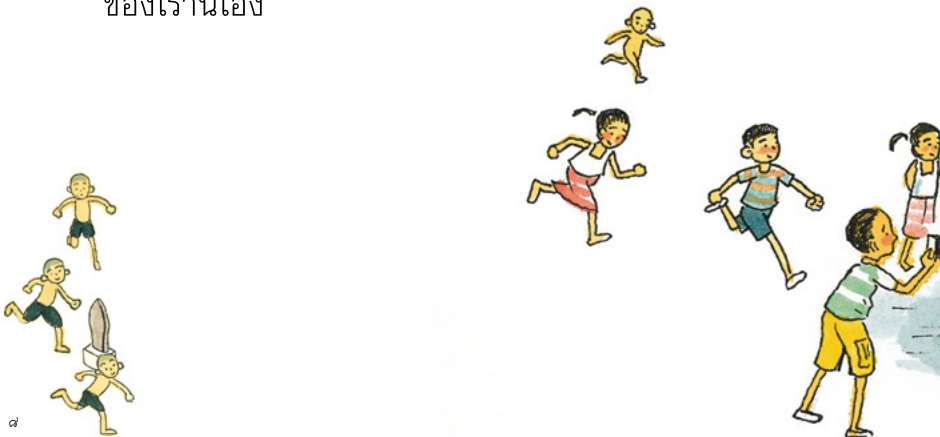
ใครๆ ก็เคยได้ยินคำว่า ‘ประตูอีสาน’ ซึ่งหมายถึง
จังหวัดนครราชสีมา หรือโคราช

แล้วคำว่า ‘ที่ราบสูงโคราช’ ละ เคยได้ยินไหม

ที่ราบสูงโคราช หมายถึง พื้นที่ที่ยกตัวขึ้นสูงจากระดับ
น้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๔๐-๓๐๐ เมตร และมี
ลักษณะพื้นราบเป็นส่วนใหญ่

ที่ราบสูงโคราช ครอบคลุมอาณาบริเวณทั้งภาคอีสาน
อันประกอบด้วย ๒๐ จังหวัด และมีเทือกเขาโอบล้อมอยู่
ทุกด้าน กินพื้นที่หนึ่งในสามของประเทศ นับว่าใหญ่โต
กว้างขวางทีเดียว

ภาคอีสานมีความแห้งแล้งมากในฤดูแล้ง ทว่าแผ่นดิน
ในภาคอีสานปลูกข้าวหอมมะลิได้อร่อยที่สุดในโลก ใครๆ
ต่างภาคภูมิใจในข้าวหอมมะลิของไทย มาจากภาคอีสาน
ของเราเนือง

อีสานแห่งนี้ เคยมีไดโนเสาร์ มีภูเขไฟ

เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงบนผิวโลกนับแต่ยุคดึกดำบรรพ์
หลายล้านปีมาแล้ว จนกระทั่งกลายเป็นที่ราบสูงโคราชในปัจจุบัน
ซากของไดโนเสาร์ที่ตายทับถมกันอยู่ ก็ถูกดันขึ้นมาด้วยเช่นกัน

แผ่นดินแห่งนี้ เคยมีไดโนเสาร์อาศัยอยู่เต็มไปหมด !

มีการค้นพบปล่องภูเขาไฟอยู่หลายลูกในภาค
อีสานตอนล่าง เช่น ภูเขาไฟกระโดง
ภูเขาไฟอังคาร ภูเขาไฟหลุบ ภูเขาไฟ
พนมรุ้ง ภูเขาไฟโบราณ ฯลฯ แต่
ภูเขาไฟทุกลูกล้วนดับสนิทแล้ว...
จึงไม่ต้องกลัว

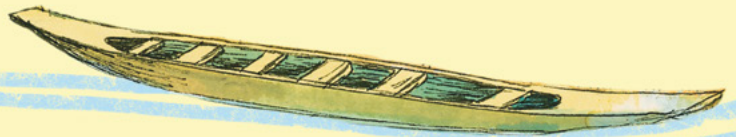

สายน้ำแห่งชีวิต

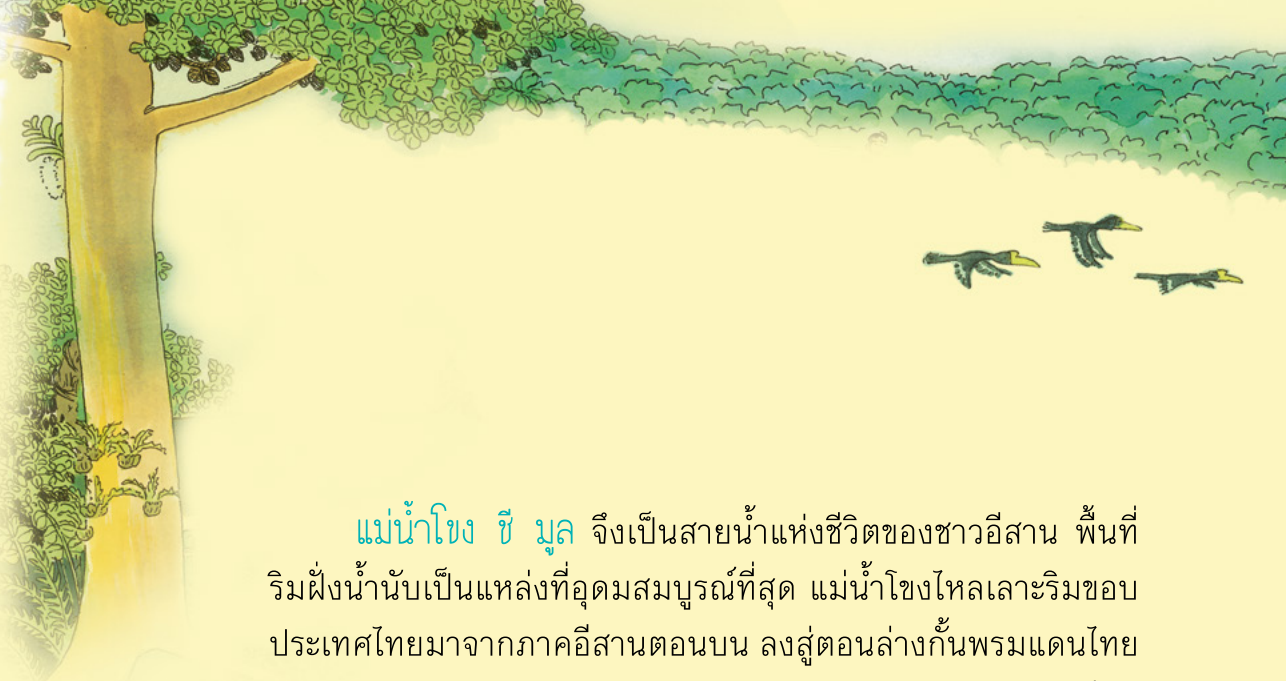
ภาคอีสานเป็นเขตพื้นที่แห้งแล้งจัดในฤดูแล้ง สายน้ำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทุกชีวิต

แม่น้ำมูลและแม่น้ำชี ถือเป็นสายน้ำแห่งชีวิตในดินแดนอีสาน ที่ไหลลัดเลาะชอกซอนไปเกือบทุกจังหวัด ช่วยเติมความชุ่มชื้นให้แก่แผ่นดินและผู้คน

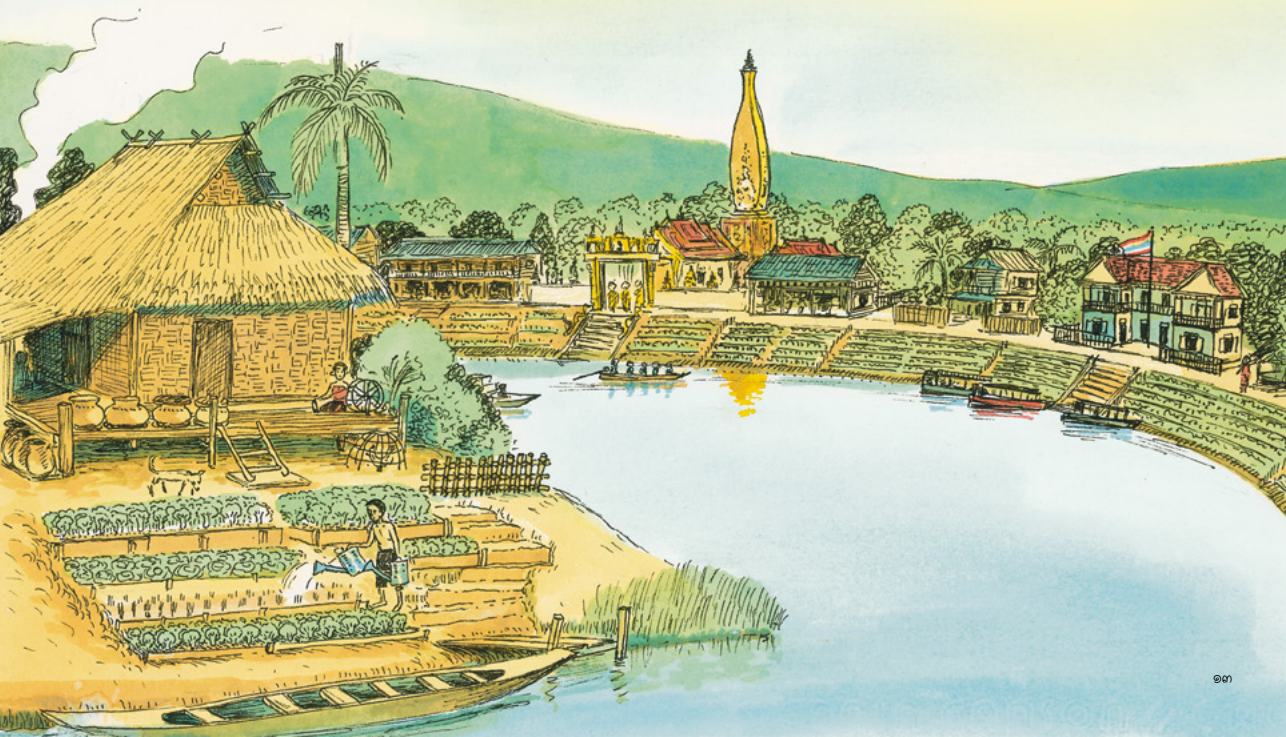

แม่น้ำมูล เริ่มต้นสายน้ำที่บริเวณตอนใต้ของเทือกเขาแถบจังหวัดนครราชสีมา ค่อย ๆ ไหลสมทบกับลำน้ำสายเล็กสายน้อยตามลายทางมากกว่าสิบสาย ไหลผ่านภาคอีสานทางตอนใต้ จากจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ก่อนไหลมาบรรจบกับแม่น้ำชี ที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แล้วไหลลงแม่น้ำโขงที่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

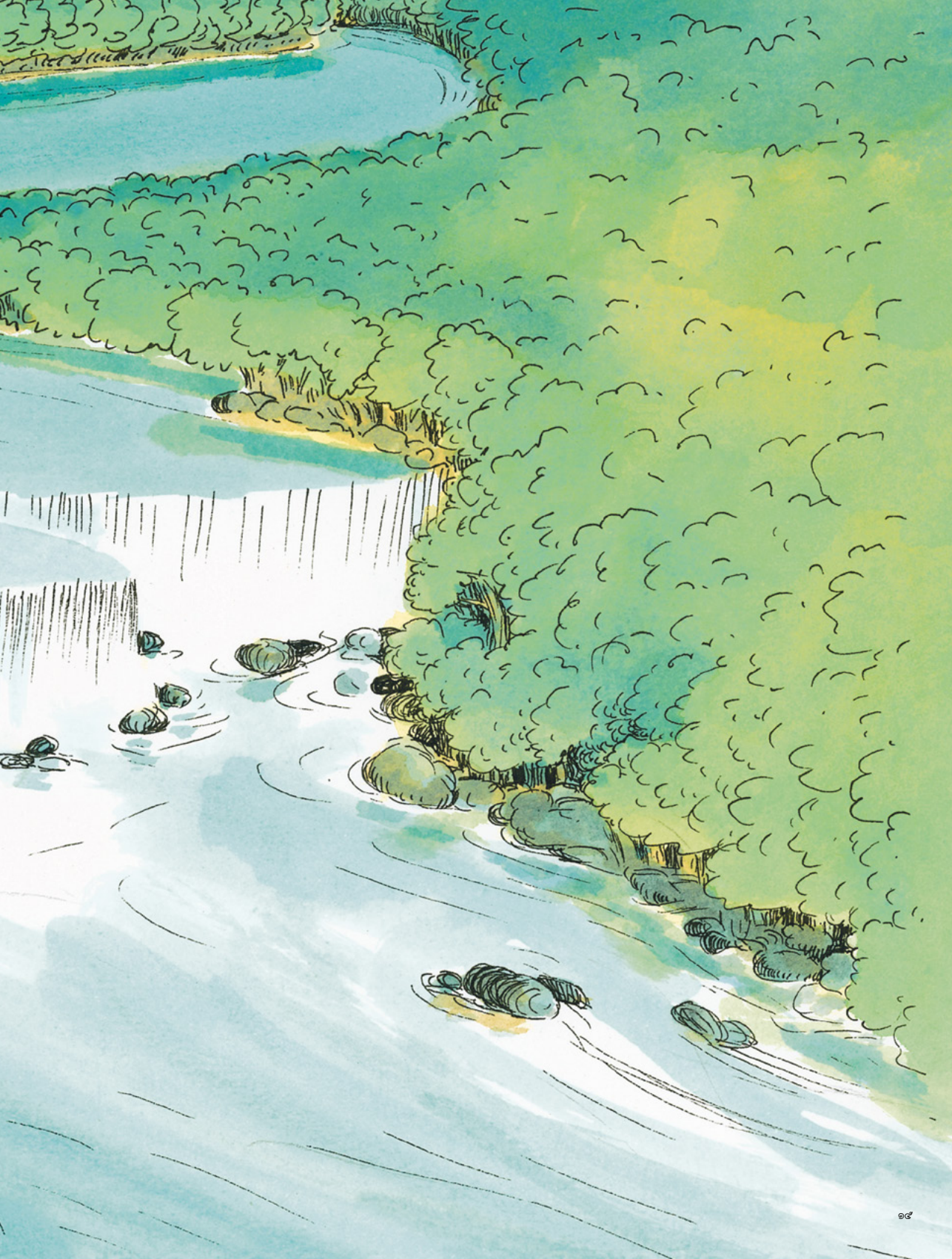

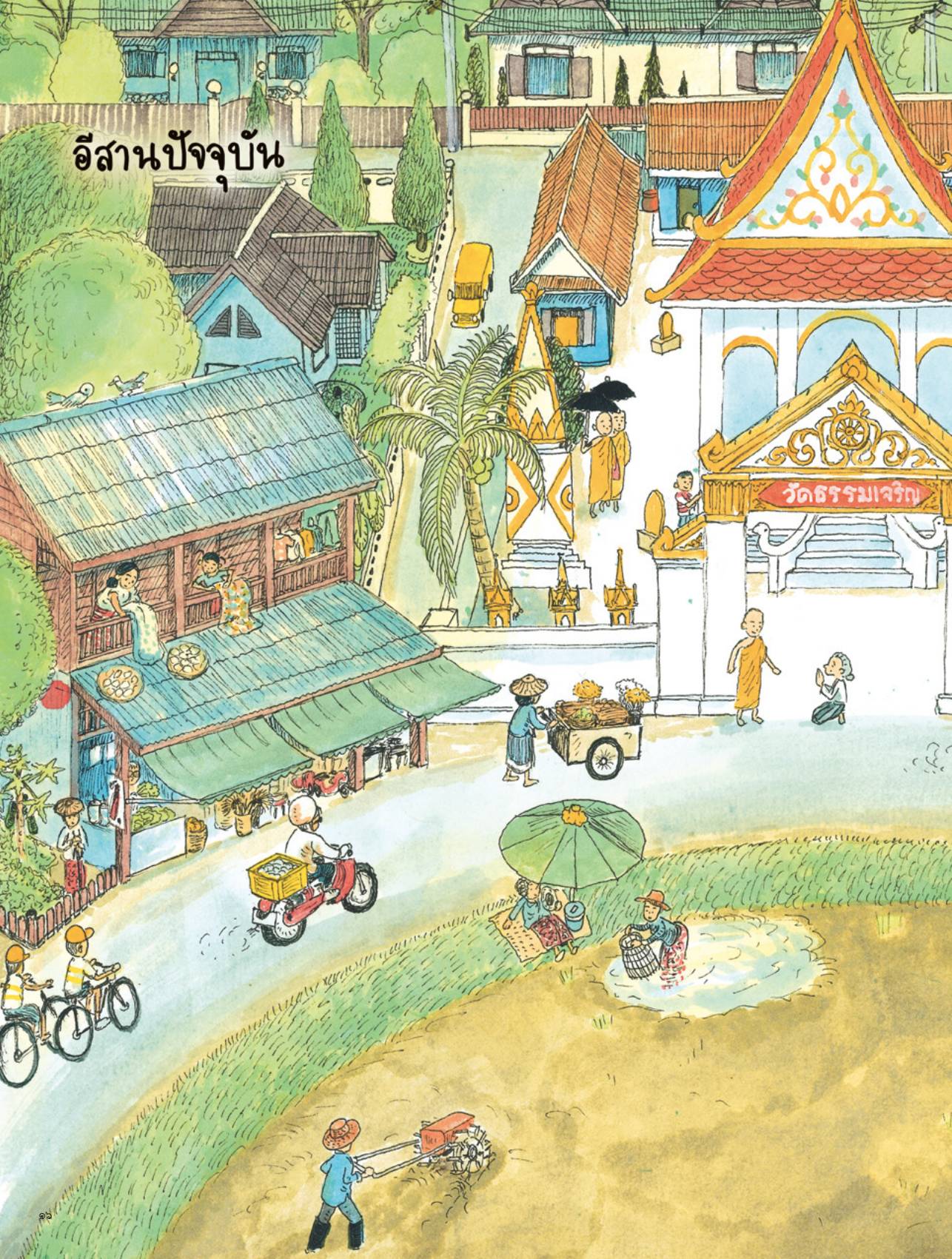
แม่น้ำโขง ชี มูล จึงเป็นสายน้ำแห่งชีวิตของชาวอีสาน พื้นที่
ริมฝั่งน้ำนับเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด แม่น้ำโขงไหลเลาะริมขอบ
ประเทศไทยมาจากภาคอีสานตอนบน ลงสู่ตอนล่างกั้นพรมแดนไทย
กับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ก่อนจะไหลเข้าสู่
ประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา และเวียดนาม ออกสู่ทะเลจีนใต้

อีสานปัจจุบัน

เมืองย่าโม

ชาวโคราชเรียก
ตัวเองว่าเป็น ‘หลานย่าโม’
ซึ่งถือเป็นวีรสตรีในอดีตที่ชาวโคราชให้
ความเคารพนับถืออย่างยิ่ง ชาวโคราชต่างภูมิใจ
ที่ได้เป็นหลานย่าโม

เมืองย่าโม หรือเมืองโคราช หรือชื่ออย่างเป็นทางการก็คือ จังหวัด
นครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดประเทศไทย มีประชากรมากเป็น
อันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการกล่าวกันว่า ไม่มีพื้นที่ใดอยากจะ
แยกตัวออกไปตั้งเป็นจังหวัดใหม่ เพราะอยากเป็น
หลานย่าโมอยู่ตลอดเวลา

‘เมืองย่า’ กับอาเซียน

ในปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน
ประกาศรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
หรือ AEC (ASEAN Economics Community)
ภาคอีสานเป็นภูมิภาคที่มีชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน
ในอาเซียนถึง ๒ ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา หรือประเทศกัมพูชา และ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือประเทศลาวที่เราคุ้นเคย

ถ้าเราลองคิดกันเล่น ๆ ว่า โคราช
จะไม่เป็นเพียงประตูสู่ดินแดน
อีสานเท่านั้น แต่กลายเป็นประตูบาน
หนึ่ง เปิดสู่ประเทศเพื่อนบ้านไปด้วย ทั้งเมือง
โคราชและภาคอีสานจะคึกคักด้วยผู้คนขนาดไหน เด็ก ๆ ในโคราชและภาค
อีสานเตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกันแล้วหรือยัง

หาอยู่หากิน แผ่นดินของเฮา

ถึงแม้แผ่นดินอีสานจะแห้งแล้ง แต่เรามีอาหารมากมายใน
ธรรมชาติ เด็กอีสานส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้ชีวิตกลางแจ้ง และ
สนุกกับการหาอาหารจากธรรมชาติ

ในฤดูฝน หลังฝนหยุด
ไม่นาน เพียงเดินเข้าไปในป่า
ก็เจอเห็ดหลากชนิดผุด
สะพรั่ง มีทั้งเห็ดที่กินได้
และกินไม่ได้ แต่เด็กอีสาน
รู้ว่า เห็ดแบบไหน
กินได้บ้าง

แมลงหลายชนิด เป็นอาหารโอชะของมนุษย์ที่
อุดมด้วยโปรตีน วิธีจับแมลงก็มีหลากหลายวิธี
บางชนิดต้องหยอดน้ำ เพื่อล่อมันขึ้นมา

แค่เดินต่อไปอีกนิดเดียว
อาจจะพบกอหน่อไม้อาหารแสนอร่อย
หน่อไม้ที่เอากลับมาทำอาหาร
ได้หลากหลาย ถือเป็นของโปรดของเรา

ตำสับหมากหุง (มะละกอ) ไม่ต้องเอ่ยอ้าง
ถึงความอร่อย เพราะเป็นอาหารอีสาน
ที่ทุกคนในเมืองไทยรู้จักกันดี

เราสามารถหาอาหารจากบนต้นไม้ ที่ไม่ใช่ใบ ดอก หรือผลไม้
แต่เป็นไข่มดแดง แสนอร่อย ที่ต้องเสี่ยงกันนิดหน่อยจึงได้มา

กิ่งก่า หรือพวกเราชาวอีสาน
เรียกว่า กะปอม ก็หาไม่ยาก แต่
ต้องใช้ทักษะมากหน่อย เพราะ
มันเร็วมาก คนจับกะปอมก็ต้อง
รวดเร็วไม่แพ้กัน

บางวัน พวกเราไปวิดปลาในบ่อ ทั้งปลาหมอ ปลากระดี่
ปลาชิว มืออยู่มากมาย หาได้ง่ายๆ ในแหล่งน้ำ

ขอเพียงเป็นเด็กกล้าหาญ เราก็หาอาหารได้อย่างสบาย
และยังได้เล่นสนุกกับเพื่อนๆ ในท้องทุ่งอีกด้วย

บ้านเฮาทำนาเกลือ

ในอดีตแถบภาคอีสานเป็นแหล่งทำนาเกลือสินเธาว์ที่สำคัญ และพบหลักฐานการทำนาเกลืออยู่มากมาย

ขั้นตอนการทำนาเกลือยุคก่อน

๑. นำดินเหนียวใส่กระบะ เทน้ำสะอาดลงไป (ผสมฟางข้าว) ทิ้งไว้ ๑ คืน
๒. กรองเอาดินออก
๓. นำน้ำต้มเคี่ยวจนได้ผลึกเกลือสีเทา ๆ

บ้านเฮาปั่นฝ้ายไว้ทอเอง

การทอผ้าเป็นกิจกรรมภายในครัวเรือนของเราชาวอีสาน ยามว่างเว้นจากการทำนา

ในอดีตนั้น ที่ได้ทุนบ้านของชาวอีสานเกือบทุกหลัง จะมีหูกทอผ้าสำหรับทอผ้าใช้เอง ทั้งใช้ในชีวิตประจำวันและในโอกาสพิเศษ

กว่าจะมาเป็นผ้าฝ้ายทอ มีขั้นตอนสั้น ๆ พอให้เข้าใจ ต้องเริ่มจากการปลูกต้นฝ้าย เก็บฝ้ายแก่มาแยกปุย แยกเมล็ด เรียกว่า อีวฝ้าย หรือ หีบฝ้าย ขั้นตอนนี้จะได้ฝ้ายที่เป็นปุย ก่อนจะเอาปุยฝ้ายมาปั่นเป็นเส้นด้ายนำไปย้อมสีตามต้องการ แล้วจึงนำด้ายที่ย้อมแล้วมาทอเป็นผ้า

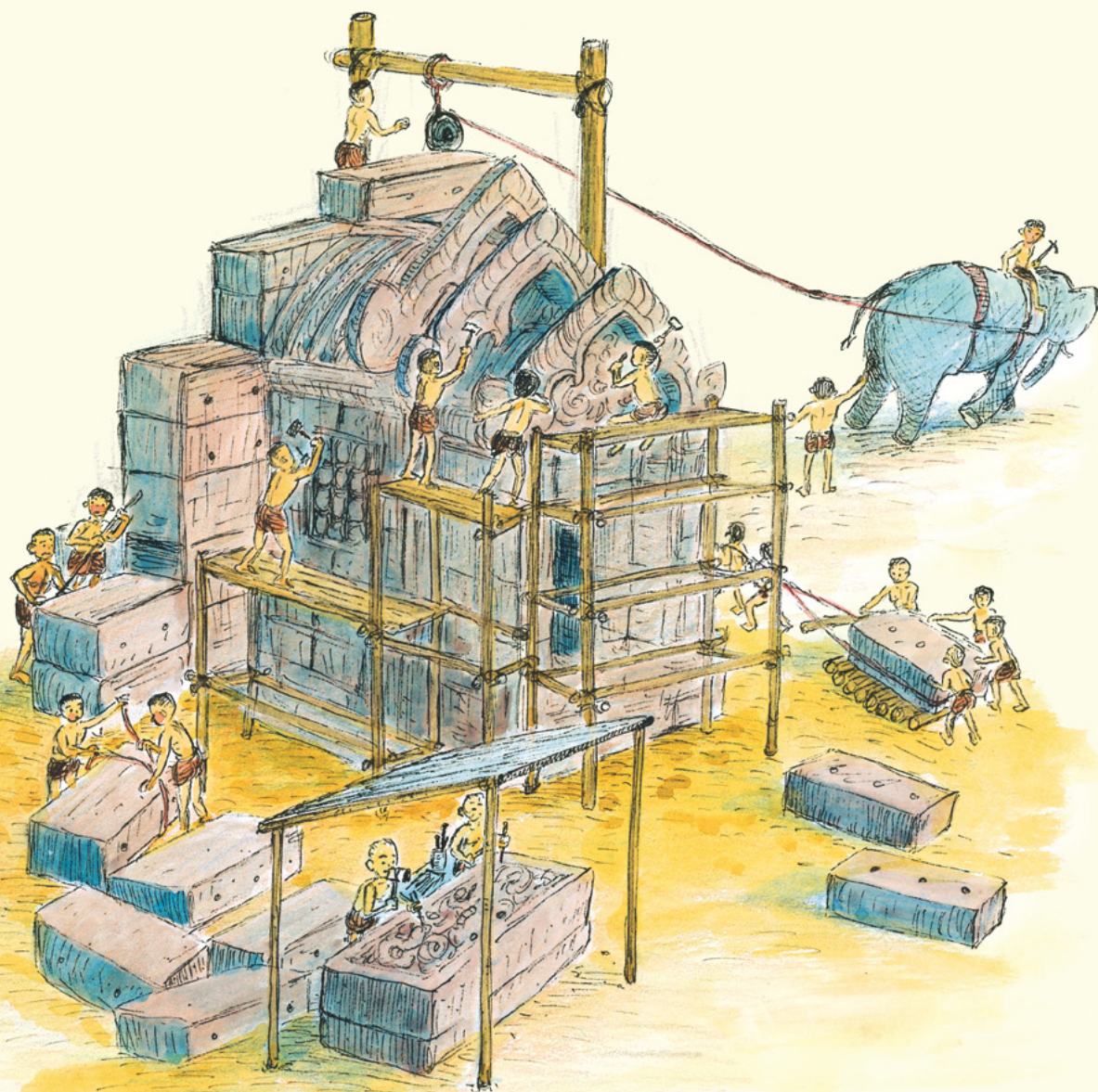
แต่ในความเป็นจริง จากต้นฝ้ายจนถึงผืนผ้าทอ ต้องใช้ระยะเวลา ความชำนาญและความอดทนอย่างมาก

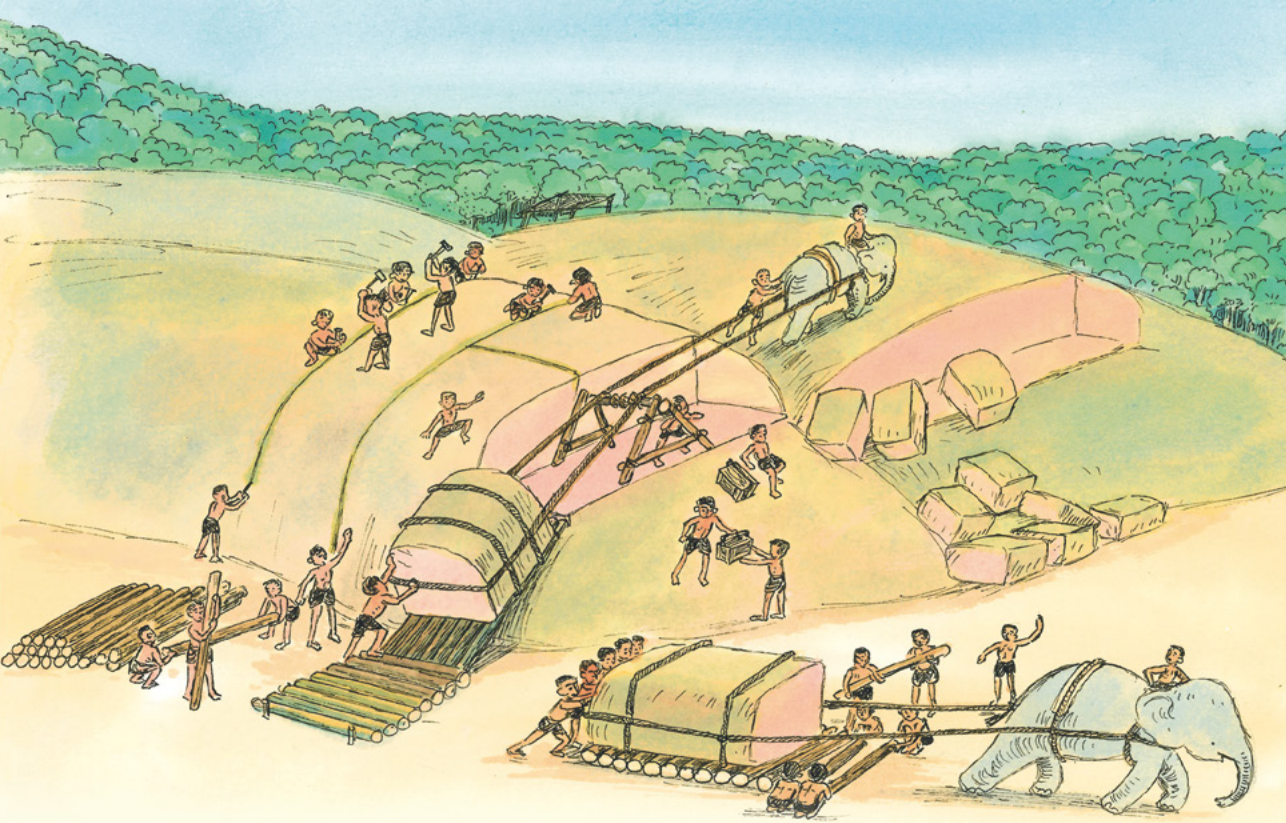
การทอผ้า จึงถือเป็นวัฒนธรรมอันน่าภาคภูมิใจของลูกหลานชาวอีสาน

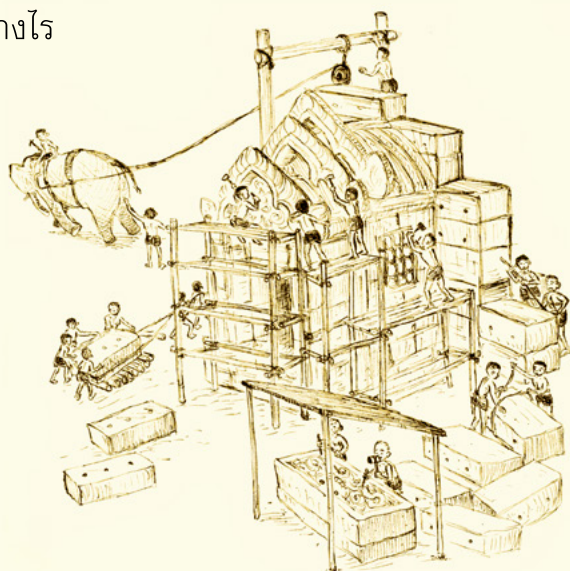
แผ่นดินอีสานบ้านเฮา
มีปราสาทหินโบราณอยู่มากกมายหลายสิบแห่ง

คนโบราณชนหินหนัก ๆ จำนวนมหาศาล
มาจากแหล่งที่อยู่ไกล ๆ ได้อย่างไร
ยกขึ้นวางที่สูงได้อย่างไร

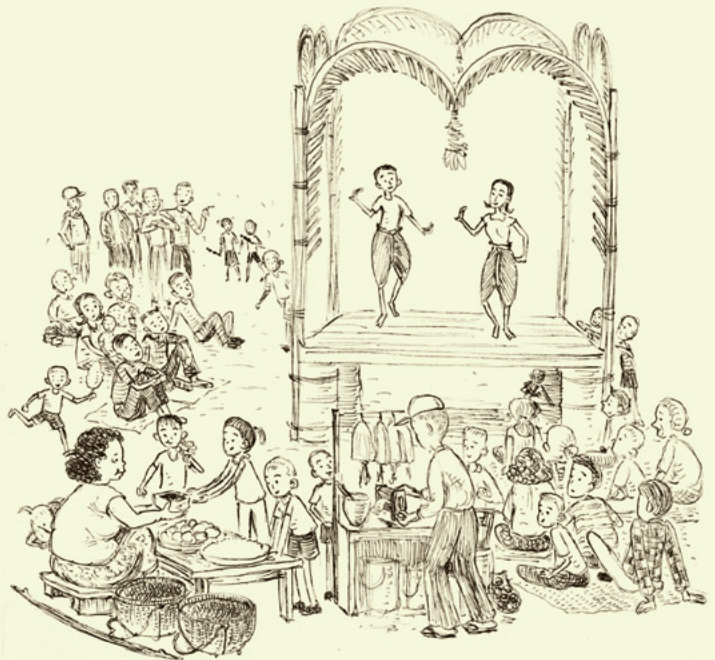
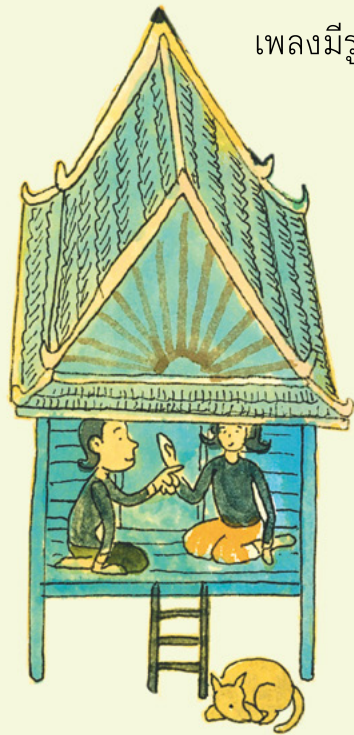
ลองช่วยกันคิดดู

บ้านเฮามีวัฒนธรรมงาม

เพลงโคราช ถือเป็นความบันเทิงของชาวโคราชดั้งเดิม มีรูปแบบของภาษาที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น การร้องเพลงโคราชเป็นการร้องสดๆ ไม่มีเครื่องดนตรี เครื่องให้จังหวะชนิดใดๆ มาช่วย นักเพลงจึงถือเป็นผู้มีความสามารถมาก เพลงมีรูปแบบคล้ายการร้องลำตัด

การเล่นเพลงโคราช เคยเป็นที่นิยมมากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอันงดงามของโคราชบ้านเรา

หนังสือเรื่อง **โคราชบ้านเรา** จัดอยู่ในกลุ่มหนังสือสารคดีที่มีภาพประกอบที่โดดเด่น ชวนอ่านชวนดู มีเนื้อหาเหมาะสมสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ นักเขียนใช้ภาพสื่อความสนุกสนาน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้ต่อไป หนังสือเรื่อง **โคราชบ้านเรา** มิได้มุ่งหวังให้เป็นหนังสือสารคดีที่มีเนื้อหาหนักแน่น หากแต่ต้องการให้นักเรียนได้อ่านด้วยความรู้สึกสนุก อันจะเป็นการเริ่มต้นเพื่อไปสู่หนังสือกลุ่มที่ยากขึ้นต่อไป

การนำเสนอเนื้อหาในเรื่อง แบ่งออกเป็นตอนสั้น ๆ เช่น ตอน **เปิดประตูสู่อีสาน** ที่บอกกล่าวถึงจังหวัดนครราชสีมาเป็นสำคัญ และตามด้วย ตอน **อีสานแห่งนี้เคยมีไดโนเสาร์ มีภูเขาไฟสายน้ำแห่งชีวิต อีสานในอดีต เมืองย่าโม หอยู่หากินบนแผ่นดินอีสาน บ้านเฮาท่านถวิลบ้านเฮาบ้านผ้ายัวทองเอง ปราสาทหินถิ่นอีสาน บ้านเฮามีวัฒนธรรมงดงาม** ซึ่งแต่ละบทแต่ละตอนนำเสนออย่างง่าย ๆ ตรงไปตรงมา มีวิธีการเขียนเนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกแตกต่างจากการอ่านหนังสือความรู้โดยทั่วไป

หนังสือเรื่อง **โคราชบ้านเรา** เป็นหนังสือสำหรับเด็กโตที่สามารถอ่านหนังสือเองได้แล้ว **อาจารย์ปรีดา ปัญญาจันทร์** นักวาดภาพได้สื่อสารเนื้อหาอย่างมีอารมณ์ขัน เด็กผู้อ่านจะรู้สึกสนุกเมื่ออ่านเนื้อหาพร้อมกับดูภาพประกอบไปด้วย

ใช้หนังสืออย่างไรให้เด็กสนุก

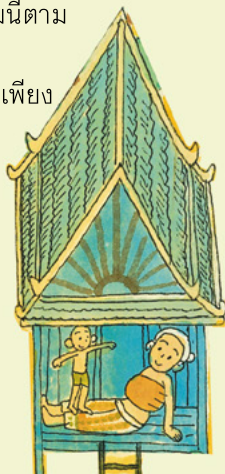
หนังสือ **โคราชบ้านเรา** เป็นหนังสือสำหรับนักเรียนระดับประถมปลายที่สามารถอ่านหนังสือเองได้แล้ว แต่การปล่อยให้เด็กอ่านตามลำพัง อาจจะไม่สนุก ดังนั้นคุณครูอาจจะต้องคิดรูปแบบหรือวิธีการเพื่อจูงใจให้เด็กอยากอ่าน เช่น อ่านแล้วชวนเพื่อน อ่านแล้ววาดรูป อ่านแล้วเขียนเรื่องต่อ ฯลฯ

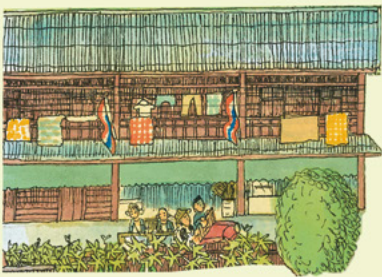

กิจกรรมที่เสนอแนะไว้ข้างต้น มีความแตกต่างจากการอ่านแล้วจดบันทึก กล่าวคือ คุณครูจะกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านอย่างสนุกสนานและเป็นธรรมชาติ ถูกใจเด็ก ซึ่งจะแตกต่างจากการจดบันทึกการอ่านที่หลาย ๆ โรงเรียนมักจะทำคือ ให้นักเรียนบันทึกการอ่านตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีการดั้งเดิมที่ไม่สนุกและน่าเบื่อสำหรับเด็ก

ในทางกลับกัน หากคุณครูเชิญชวนนักเรียนด้วยประโยค **“ถ้าอ่านเล่มนี้แล้วชอบ นักเรียนจะเขียนชักชวนเพื่อนอย่างไร เพื่อให้เพื่อนมาอ่านหนังสือเล่มนี้”** ซึ่งวิธีนี้ก็จะได้ผลลัพธ์ไม่ต่างจากการจดบันทึกการอ่าน แต่กระบวนการนั้นแตกต่าง เพราะนักเรียนจะรู้สึกเป็นอิสระมาก และเกิดความรู้สึกที่ท้าทาย ยิ่งเมื่อเขียนแล้ว ให้เพื่อนอ่านแล้ว ส่งผลให้เพื่อนไปอ่านหนังสือเล่มนี้ตาม ก็จะเป็นผลดี

นอกจากการเขียนแล้ว การวาดรูปก็เป็นวิธีหนึ่งในการกระตุ้นการอ่านในเด็ก ไม่เพียงแต่เด็กเล็กเท่านั้น เด็กโตก็ชอบการวาดรูปเช่นเดียวกัน การวาดรูปก็ไม่แตกต่างจากการเขียน ขอให้คุณครูลองปรับประโยคที่เคยสั่งงานนักเรียนตามปกติ มาเป็นประโยคชักชวน เชิญชวน กระตุ้นและท้าทายเล็ก ๆ น้อย ๆ จะเกิดผลแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อการทำงานของเด็ก เช่น **“เรามาออกแบบปกหนังสือเล่มนี้กันใหม่”** หรือ **“ลองออกแบบโปสเตอร์เพื่อโฆษณาหนังสือเล่มนี้กัน”** แล้วเราจะได้ผลงานที่น่าทึ่งจากนักเรียน

ประวัติผู้แต่ง ปรีดา ปัญญาจันทร์

เกิดและเติบโตที่จังหวัดหนองคาย เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้เข้าศึกษาต่อด้านศิลปะที่ มศว. ประสานมิตร เริ่มวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กตั้งแต่เป็นนักศึกษาจนจบระดับปริญญาตรี และยึดอาชีพเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก พร้อมกับเป็นครูสอนศิลปะในโรงเรียนอนุบาลควบคู่ไปด้วยโดยใช้งานกระตุ้นจินตนาการของเด็ก ๆ

ผลงานทั้งด้านเขียนภาพประกอบ และแต่งนิทานร่วมร้อยกว่าเรื่อง ผลงานหลายเรื่องได้รับรางวัลทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ เช่น **ต้นไม้ในสวน** ได้รับรางวัล NOMA จากประเทศญี่ปุ่น และได้รับรางวัลจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ดังนี้ **เม่นหลบฝน ต้นไม้ใกล้ตัว เล่นริมน้ำ สระสนุก ราชกะฤกษ์ ชวนเพื่อนมาปั่นเครื่องปั่นดินเผา**

นอกจากนี้ยังเป็น บรรณาธิการหนังสือสำหรับเด็ก อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ วิทยาการอบรมครูระดับปฐมวัย ครูประถมระดับช่วงชั้นที่ ๑-๒ ในหัวข้อ ศิลปะอนุบาลนิทานสนุก และ การสร้างสื่อเสริมทักษะภาษาไทย

หนังสือในชุดสื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น

